ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ
της 9ης Αυγούστου 1994 *

Στην υπόθεση C-43/93,

που έχει ως αντικείμενο αίτηση του tribunal administratif de Châlons-sur-Marne (Γαλλία) προς το Δικαστήριο, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 177 της Συνθήκης ΕΟΚ, με την οποία ζητείται, στο πλαίσιο της διαφοράς που εκκρεμεί ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου μεταξύ

Raymond Vander Elst

και

Office des migrations internationales (OMI),

η έκδοση προδικαστικής αποφάσεως ως προς την ερμηνεία των άρθρων 59 και 60 της Συνθήκης ΕΟΚ,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ,

συγκείμενο από τους O. Due, Πρόεδρο, G. F. Mancini, J. C. Moitinho de Almeida, M. Díez de Velasco (εισηγητή) και D. A. O. Edward, προέδρους τμήματος, K. N. Κακούρη, R. Joliet, F. A. Schockweiler, G. C. Rodríguez Iglesias, F. Grévisse, M. Zuleeg, P. J. G. Kapteyn και J. L. Murray, δικαστές,

* Γλώσσα διαδικασίας: η γαλλική.

γενικός εισαγγελέας: G. Tesauro
γραμματέας: R. Grass

λαμβάνοντας υπόψη τις γραπτές παρατηρήσεις που κατέθεσαν:

— ο προσφεύγων της κύριας δίκης, εκπροσωπούμενος από τον Fazzi-De Clercq, δικηγόρο Γάνδης,

— η Γαλλική Κυβέρνηση, εκπροσωπουμένη από τους P. Pouzoulet, υποδιευθυντή στη Διεύθυνση Δικαστικού του Υπουργείου Εξωτερικών και C. Chavance, στέλεχος διοικήσεως στη Διεύθυνση Δικαστικού του Υπουργείου Εξωτερικών,

— η Γερμανική Κυβέρνηση, εκπροσωπουμένη από τον E. Röder, Ministerialrat στο ομοσπονδιακό Υπουργείο Οικονομίας, και τον C.-D. Quassowski, Regierungsrat στο ομοσπονδιακό Υπουργείο Οικονομίας,

— η Ολλανδική Κυβέρνηση, εκπροσωπουμένη από τον A. Bos, νομικό σύμβουλο στο Υπουργείο Εξωτερικών,

— η Κυβέρνηση του Ηνωμένου Βασιλείου, εκπροσωπουμένη από τον J. D. Colahan, του Treasury Solicitor's Department, επικουρούμενο από τον R. Plender, QC,

— η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπουμένη από την M.-J. Jonczy, νομικό σύμβουλο,

έχοντας υπόψη την έκθεση ακροατηρίου,

αφού άκουσε τις παρατηρήσεις που ανέπτυξαν προφορικώς η Γαλλική Κυβέρνηση, η Γερμανική Κυβέρνηση, εκπροσωπηθείσα από τον B. Kloke, Regierungsrat στο ομοσπονδιακό Υπουργείο Οικονομίας, η Κυβέρνηση του Ηνωμένου Βασιλείου και η Επιτροπή κατά τη συνεδρίαση της 19ης Απριλίου 1994,

αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις του κατά τη συνεδρίαση της 1ης Ιουνίου 1994,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

1 Με απόφαση της 22ας Δεκεμβρίου 1992 που περιήλθε στο Δικαστήριο στις 15 Φεβρουαρίου 1993, το tribunal administratif de Châlons-sur-Marne υπέβαλε δυνάμει του άρθρου 177 της Συνθήκης ΕΟΚ δύο προδικαστικά ερωτήματα ως προς τα άρθρα 59 και 60 της Συνθήκης.

2 Τα ερωτήματα αυτά ανέκυψαν στο πλαίσιο ένδικης διαφοράς μεταξύ του Vander Elst, εργοδότη βελγικής ιθαγένειας, εγκατεστημένου στο Βέλγιο, και του Office des migrations internationales (στο εξής: OMI), που είναι γαλλικός φορέας υπαγόμενος στο Υπουργείο Εργασίας και ασχολούμενος με την πρόσληψη αλλοδαπού εργατικού δυναμικού στη γαλλική επικράτεια.

3 Ο Vander Elst εκμεταλλεύεται στις Βρυξέλλες επιχείρηση ειδικευμένη στις κατεδαφίσεις. Εκτός από Βέλγους υπηκόους, η επιχείρηση απασχολεί αδιαλείπτως από πολλά χρόνια και Μαροκινούς υπηκόους. Οι τελευταίοι διαμένουν νομίμως στο Βέλγιο, έχουν βελγική άδεια εργασίας, υπάγονται στη βελγική κοινωνική ασφάλιση και εισπράττουν την αμοιβή τους στη χώρα αυτή.

4 Το 1989 η επιχείρηση Vander Elst πραγματοποίησε εργασίες κατεδαφίσεως και περισυλλογής των υλικών κατεδαφίσεως επί κτίσματος ονομαζομένου «Château Lanson» στην πόλη Reims. Οι εργασίες αυτές διήρκεσαν ένα μήνα. Για την εκτέλεσή τους ο Vander Elst έστειλε επί τόπου ομάδα οκτώ ατόμων από το προσωπικό που απασχολεί συνήθως, από τα οποία οι τέσσερις ήσαν Βέλγοι και οι τέσσερις Μαροκινοί. Για τους Μαροκινούς είχε λάβει προηγουμένως από το γαλλικό προξενείο στις Βρυξέλλες άδεια προσωρινής διαμονής ισχύος ενός μήνα.

5 Κατά τη διάρκεια ελέγχου που διενεργήθηκε στις 12 και στις 18 Απριλίου 1989 στο εργοτάξιο της Reims, οι γαλλικές υπηρεσίες επιθεωρήσεως εργασίας διαπίστωσαν ότι οι Μαροκινοί εργαζόμενοι, που απασχολούσε ο Vander Elst και οι οποίοι εργάζονταν στο εργοτάξιο, δεν είχαν άδεια εργασίας των γαλλικών αρχών. Κατά τις υπηρεσίες αυτές, η άδεια προσωρινής διαμονής δεν αρκεί για την άσκηση μισθωτής επαγγελματικής δραστηριότητας στη Γαλλία.

6 Το άρθρο L. 341-2 του γαλλικού κώδικα εργασίας προβλέπει ότι ο αλλοδαπός που επιθυμεί να ασκήσει στη Γαλλία έμμισθο επάγγελμα πρέπει να προσκομίσει, εκτός από τα σχετικά έγγραφα και άδειες, «σύμβαση εργασίας θεωρημένη από τη διοικητική αρχή ή άδεια εργασίας και ιατρικό πιστοποιητικό». Το άρθρο L. 341-6, πρώτο εδάφιο, του εν λόγω κώδικα απαγορεύει «σε οποιονδήποτε να προσλάβει ή να διατηρήσει στην υπηρεσία του αλλοδαπό που δεν έχει άδεια ασκήσεως μισθωτής δραστηριότητας στη Γαλλία». Το άρθρο L. 341-7 του ίδιου κώδικα προβλέπει ως κύρωση για την παράβαση των διατάξεων αυτών την καταβολή ειδικής εισφοράς υπέρ του OMI, το ύψος της οποίας δεν μπορεί να είναι χαμηλότερο του κατοχυρωμένου κατωτάτου ωρομισθίου που προβλέπει το άρθρο L. 141-8 του εν λόγω κώδικα, πολλαπλασιασμένο επί 500. Επιπλέον, το άρθρο L. 341-9 του κώδικα εργασίας ορίζει ότι η πρόσληψη και η εισαγωγή στη Γαλλία αλλοδαπών εργαζομένων εμπίπτουν στην αποκλειστική αρμοδιότητα του OMI.

7 Οι γαλλικές υπηρεσίες επιθεωρήσεως εργασίας θεώρησαν ότι ο Vander Elst, απασχολώντας στη γαλλική επικράτεια υπηκόους τρίτης χώρας χωρίς να έχει ενημερώσει το OMI και χωρίς να έχει τις σχετικές άδειες εργασίας, παρέβη τα

άρθρα L. 341-6 και L. 341-9 του γαλλικού κώδικα εργασίας. Βάσει της σχετικής πράξεως που κατάρτισαν οι εν λόγω υπηρεσίες, ο OMI επέβαλε στον προσφεύγοντα ειδική εισφορά 121 520 γαλλικών φράγκων (FF) κατ' εφαρμογήν του άρθρου L. 341-7 του εν λόγω κώδικα. Μετά σύμφωνη γνώμη του περιφερειακού διευθυντή εργασίας και απασχολήσεως, το ποσό της ειδικής εισφοράς μειώθηκε σε 30 380 FF.

8 Ο Vander Elst υπέβαλε ένσταση κατά της αποφάσεως αυτής στον διευθυντή του OMI, ο οποίος την απέρριψε με απόφαση της 9ης Μαρτίου 1990. Ο Vander Elst προσέφυγε τότε στις 28 Απριλίου 1990 στο tribunal administratif de Châlons-sur-Marne και ζήτησε την ακύρωση της αποφάσεως με την οποία του επιβλήθηκε η προαναφερθείσα ειδική εισφορά, επικουρικώς δε τη μείωση της εισφοράς αυτής λόγω του ότι ενήργησε καλόπιστα και προέβη αμέσως στις ενέργειες για να λάβει, όπως και έλαβε, τις απαιτούμενες προσωρινές άδειες εργασίας.

9 Με την προσφυγή του ο προσφεύγων υποστηρίζει, μεταξύ άλλων, ότι οι επίδικες διατάξεις του γαλλικού κώδικα εργασίας συνιστούν εμπόδιο στην παροχή υπηρεσιών που δεν συμβιβάζεται με τα άρθρα 59 επ. της Συνθήκης.

10 Λαμβάνοντας υπόψη τα επιχειρήματα αυτά, το αιτούν δικαστήριο ανέστειλε τη διαδικασία και υπέβαλε στο Δικαστήριο τα ακόλουθα προδικαστικά ερωτήματα:

«1) Έχουν οι διατάξεις του κοινοτικού δικαίου γενικώς και ιδίως τα άρθρα 59 και 60 της Συνθήκης την έννοια ότι δεν επιτρέπουν στα κράτη μέλη της Κοινότητας να εξαρτούν από προηγουμένη έγκριση ή από την καταβολή τέλους σε υπηρεσία μεταναστεύσεως την απασχόληση στο έδαφός τους εργαζομένων, υπηκόων τρίτων χωρών, οι οποίοι απασχολούνται νομοτύπως και κατά σύνηθες επάγγελμα από επιχείρηση εγκατεστημένη σε άλλο κράτος μέλος της Κοινότητας, για την παροχή υπηρεσιών από την επιχείρηση αυτή στο εν λόγω έδαφος;

2) Εισάγει η γαλλική νομοθεσία, που επιβάλλει στις γαλλικές επιχειρήσεις οι οποίες απασχολούν εργαζομένους υπηκόους τρίτων χωρών την υποχρέωση να ζητήσουν άδεια εργασίας ή να καταβάλουν ειδική εισφορά στο OMI, διακρίσεις, υπό το φως των διατάξεων αυτών, εις βάρος των επιχειρήσεων των άλλων κρατών μελών της Κοινότητας και συγκεκριμένα του Βελγίου;»

11 Με τα ερωτήματα αυτά το εθνικό δικαστήριο ερωτά στην ουσία αν τα άρθρα 59 και 60 της Συνθήκης έχουν την έννοια ότι δεν επιτρέπουν σε ένα κράτος μέλος να υποχρεώνει τις επιχειρήσεις που είναι εγκατεστημένες σε άλλο κράτος μέλος και έρχονται στο έδαφός του προκειμένου να παράσχουν υπηρεσίες, απασχολούν δε νομοτύπως και συνήθως υπηκόους τρίτων χωρών, να λαμβάνουν άδεια εργασίας για τους εργαζομένους αυτούς από εθνικό οργανισμό μεταναστεύσεως και να καταβάλλουν τα σχετικά έξοδα επί ποινή διοικητικού προστίμου.

12 Πρέπει να σημειωθεί εκ προοιμίου ότι στη Γαλλία, παράλληλα με την υποχρέωση που επιβάλλεται στις επιχειρήσεις να λαμβάνουν άδεια εργασίας, υπάρχει και η υποχρέωση της καταβολής τέλους, η οποία, όπως και το υψηλό διοικητικό πρόστιμο που προβλέπεται ως κύρωση για την παράβαση της υποχρεώσεως αυτής, μπορεί να αποτελέσει σημαντική οικονομική επιβάρυνση για τους εργοδότες.

13 Σημειωτέον εν συνεχεία ότι οι υπήκοοι των κρατών μελών της Κοινότητας έχουν δικαίωμα εισόδου στο έδαφος των άλλων κρατών μελών στο πλαίσιο της ασκήσεως των διαφόρων ελευθεριών που αναγνωρίζει η Συνθήκη και, μεταξύ άλλων, της ελεύθερης παροχής υπηρεσιών, της οποίας απολαύουν τόσο οι παρέχοντες υπηρεσίες όσο και οι αποδέκτες των υπηρεσιών, κατά πάγια νομολογία (βλ. αποφάσεις της 2ας Φεβρουαρίου 1989, 186/87, Cowan, Συλλογή 1989, σ. 195, και της 30ής Μαΐου 1991, C-68/89, Επιτροπή κατά Κάτω Χωρών, Συλλογή 1991, σ. I-2637, σκέψη 10).

14 Συγκεκριμένα, το άρθρο 59 της Συνθήκης δεν απαιτεί μόνον την κατάργηση κάθε δυσμενούς διακρίσεως έναντι του παρέχοντος υπηρεσίες λόγω της ιθαγένειάς του, αλλά επίσης την κατάργηση κάθε περιορισμού, ακόμη και αν αυτός εφαρμόζεται αδιακρίτως και στους ημεδαπούς παρέχοντες υπηρεσίες και σ'

αυτούς των άλλων κρατών μελών, οσάκις μπορεί να διακόψει ή να παρεμποδίσει κατ' άλλον τρόπο τις δραστηριότητες του παρέχοντος υπηρεσίες που είναι εγκατεστημένος σε άλλο κράτος μέλος, όπου νομίμως παρέχει τις ανάλογες υπηρεσίες (βλ. απόφαση της 25ης Ιουλίου 1991, C-76/90, Säger, Συλλογή 1991, σ. I-4221, σκέψη 12).

15 Το Δικαστήριο έχει κρίνει επίσης ότι η εθνική κανονιστική ρύθμιση που εξαρτά την παροχή ορισμένων υπηρεσιών στο εθνικό έδαφος εκ μέρους επιχειρήσεως, που είναι εγκατεστημένη σε άλλο κράτος μέλος, από τη χορήγηση διοικητικής αδείας, συνιστά περιορισμό της ελεύθερης παροχής υπηρεσιών, κατά την έννοια του άρθρου 59 της Συνθήκης (βλ. προπαρατεθείσα απόφαση Säger, σκέψη 14). Όπως προκύπτει εξάλλου από την απόφαση της 3ης Φεβρουαρίου 1982, 62/81 και 63/81, Seco και Desquenne & Giral (Συλλογή 1982, σ. 223), η κανονιστική ρύθμιση κράτους μέλους που υποχρεώνει τις εγκατεστημένες σε άλλο κράτος μέλος επιχειρήσεις να καταβάλλουν τέλη για να μπορούν να απασχολούν στο έδαφος του κράτους αυτού εργαζομένους, ενώ οφείλουν ήδη για τους ίδιους εργαζομένους και για τις ίδιες περιόδους εργασίας τους παρόμοιες εισφορές στο κράτος της κατοικίας τους, συνιστά πρόσθετη οικονομική επιβάρυνση για τους εργοδότες αυτούς, οι οποίοι στην πραγματικότητα υφίστανται βαρύτερες επιβαρύνσεις από τους παρέχοντες υπηρεσίες που είναι εγκατεστημένοι στο εθνικό έδαφος.

16 Τέλος, πρέπει να σημειωθεί ότι η ελεύθερη παροχή υπηρεσιών, ως θεμελιώδης αρχή της Συνθήκης, μπορεί να περιοριστεί μόνον από ρυθμίσεις δικαιολογούμενες από το γενικό συμφέρον και επιβαλλόμενες σε κάθε πρόσωπο ή επιχείρηση που ασκεί δραστηριότητα στο έδαφος του κράτους όπου παρέχονται οι υπηρεσίες, εφόσον το συμφέρον αυτό δεν διασφαλίζεται από τους κανόνες στους οποίους υπόκειται ο παρέχων τις υπηρεσίες εντός του κράτους μέλους όπου έχει την εγκατάστασή του (βλ., μεταξύ άλλων, αποφάσεις της 26ης Φεβρουαρίου 1991, C-180/89, Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλογή 1991, σ. I-709, σκέψη 17, και C-198/89, Επιτροπή κατά Ελλάδος, Συλλογή 1991, σ. I-727, σκέψη 18).

17 Πάντως, το Δικαστήριο έχει κρίνει επανειλημμένως ότι ένα κράτος μέλος δεν μπορεί να εξαρτά την παροχή υπηρεσιών στο έδαφός του από την τήρηση όλων των προϋποθέσεων που απαιτούνται για την εγκατάσταση και κατ'

αυτόν τον τρόπο να στερεί από κάθε πρακτική αποτελεσματικότητα τις διατάξεις της Συνθήκης που προορίζονται ακριβώς για τη διασφάλιση της ελεύθερης παροχής υπηρεσιών (βλ. αποφάσεις της 26ης Φεβρουαρίου 1991, C-154/89, Επιτροπή κατά Γαλλίας, Συλλογή 1991, σ. I-659, σκέψη 12, και Säger, σκέψη 13, προπαρατεθείσα).

18 Πρώτον, πρέπει εν προκειμένω να σημειωθεί ότι οι Μαροκινοί εργαζόμενοι που απασχολεί ο Vander Elst διέμεναν νομοτύπως στο Βέλγιο, στο κράτος της εγκαταστάσεως του εργοδότη τους, όπου είχαν λάβει άδεια εργασίας.

19 Δεύτερον, όπως προκύπτει από τη δικογραφία και από τη συζήτηση ενώπιον του Δικαστηρίου, οι άδειες προσωρινής διαμονής, που είχε χορηγήσει στους ενδιαφερομένους με αίτησή τους το γαλλικό προξενείο, αποτελούσαν έγκυρους τίτλους για την παραμονή στο γαλλικό έδαφος επί το αναγκαίο για την εκτέλεση των εργασιών χρονικό διάστημα. Επομένως, είχαν τηρηθεί οι ισχύουσες στο κράτος υποδοχής διατάξεις περί μεταναστεύσεως και διαμονής των αλλοδαπών.

20 Τέλος, πρέπει να σημειωθεί ότι η άδεια εργασίας που αποτελεί το επίκεντρο της διαφοράς της κύριας δίκης είναι απαραίτητη για την άσκηση εκ μέρους των υπηκόων τρίτης χώρας μισθωτής δραστηριότητας σε επιχείρηση εγκατεστημένη στη Γαλλία, ανεξαρτήτως της ιθαγένειας του εργοδότη, ενώ η άδεια προσωρινής διαμονής δεν αποτελεί ισοδύναμο τίτλο. Το σύστημα αυτό σκοπεί να ρυθμίσει την πρόσβαση στη γαλλική αγορά εργασίας των εργαζομένων από τρίτες χώρες.

21 Όμως οι εργαζόμενοι που εργάζονται σε επιχείρηση εγκατεστημένη σε άλλο κράτος μέλος και αποστέλλονται προσωρινά σε άλλο κράτος μέλος, προκειμένου να παράσχουν εκεί υπηρεσίες, δεν επιδιώκουν καθόλου να εισέλθουν στην αγορά εργασίας του δευτέρου κράτους, αλλά επιστρέφουν στη χώρα καταγωγής ή κατοικίας τους μετά την εκτέλεση της αποστολής τους (βλ. απόφαση της 27ης Μαρτίου 1990, C-113/89, Rush Portuguesa, Συλλογή 1990, σ. I-1417). Οι προϋποθέσεις αυτές συντρέχουν στην υπό κρίση υπόθεση.

22 Υπό τις συνθήκες αυτές, πρέπει να θεωρηθεί ότι οι επίδικες απαιτήσεις υπερακοντίζουν αυτές που μπορούν να τεθούν ως αναγκαία προϋπόθεση για την παροχή υπηρεσιών. Κατά τούτο αντιβαίνουν στα άρθρα 59 και 60 της Συνθήκης.

23 Πρέπει εξάλλου να σημειωθεί ότι, όπως προκύπτει από τη νομολογία του Δικαστηρίου, το κοινοτικό δίκαιο δεν κωλύει τα κράτη μέλη να επεκτείνουν το πεδίο εφαρμογής της νομοθεσίας τους ή των συλλογικών συμβάσεων εργασίας, που συνάπτονται από τους κοινωνικούς εταίρους σχετικά με τους κατώτατους μισθούς, σε κάθε πρόσωπο που παρέχει έμμισθη εργασία, έστω και προσωρινού χαρακτήρα, επί του εδάφους τους, ανεξαρτήτως της χώρας εγκαταστάσεως του εργοδότη· το κοινοτικό δίκαιο δεν απαγορεύει εξάλλου στα κράτη μέλη να επιβάλλουν την τήρηση των κανόνων αυτών με τα κατάλληλα μέσα (βλ. ιδίως προπαρατεθείσα απόφαση Rush Portuguesa, σκέψη 18).

24 Διαπιστώνεται επίσης ότι, στην υπό κρίση υπόθεση, αφενός οι Μαροκινοί εργαζόμενοι έχουν νομότυπη σύμβαση εργασίας διεπομένη από το βελγικό δίκαιο και αφετέρου, κατά τα άρθρα 40 και 41 της συμφωνίας συνεργασίας που συνήφθη μεταξύ της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας και των κρατών μελών με το Βασίλειο του Μαρόκου, και υπογράφηκε στο Rabat στις 27 Απριλίου 1976 (ΕΕ ειδ. έκδ. 11/010, σ. 130), πρέπει να εξαλειφθεί κάθε διάκριση λόγω ιθαγενείας μεταξύ των κοινοτικών και των Μαροκινών εργαζομένων όσον αφορά τους όρους εργασίας και αμοιβής καθώς και τον τομέα της κοινωνικής ασφαλίσεως.

25 Επομένως, όπως ορθά υπογραμμίζει ο γενικός εισαγγελέας στην παράγραφο 30 των προτάσεών του, ανεξαρτήτως της δυνατότητας εφαρμογής επί των εργαζομένων που είναι προσωρινά αποσπασμένοι στη Γαλλία των εθνικών διατάξεων δημοσίας τάξεως οι οποίες διέπουν τις διάφορες πτυχές της σχέσεως εργασίας, η εφαρμογή του σχετικού βελγικού συστήματος είναι εν πάση περιπτώσει ικανή να προλάβει κάθε σοβαρό κίνδυνο εκμεταλλεύσεως των εργαζομένων και στρεβλώσεως του ανταγωνισμού μεταξύ των επιχειρήσεων.

26 Επομένως, στα προδικαστικά ερωτήματα αρμόζει η απάντηση ότι τα άρθρα 59 και 60 της Συνθήκης έχουν την έννοια ότι δεν επιτρέπουν σε ένα κράτος μέλος να υποχρεώνει τις επιχειρήσεις οι οποίες είναι εγκατεστημένες σε άλλο κράτος μέλος και έρχονται να παράσχουν υπηρεσίες στο έδαφός του, απασχολούν δε νομοτύπως και συνήθως υπηκόους τρίτων χωρών, να προμηθεύονται για τους εργαζομένους αυτούς άδεια εργασίας από εθνικό οργανισμό μεταναστεύσεως και να καταβάλλουν τα σχετικά έξοδα, επ' απειλή επιβολής διοικητικού προστίμου.

Επί των δικαστικών εξόδων

27 Τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν η Γαλλική, η Γερμανική, η Ολλανδική Κυβέρνηση, η Κυβέρνηση του Ηνωμένου Βασιλείου και η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, οι οποίες κατέθεσαν παρατηρήσεις στο Δικαστήριο, δεν αποδίδονται. Δεδομένου ότι η παρούσα διαδικασία έχει ως προς τους διαδίκους της κύριας δίκης τον χαρακτήρα παρεμπίπτοντος που ανέκυψε ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου, σ' αυτό εναπόκειται να αποφανθεί επί των δικαστικών εξόδων.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ,

κρίνοντας επί των ερωτημάτων που του υπέβαλε, με απόφαση της 22ας Δεκεμβρίου 1992, το tribunal administratif de Châlons-sur-Marne, αποφαίνεται:

Τα άρθρα 59 και 60 της Συνθήκης έχουν την έννοια ότι δεν επιτρέπουν σε ένα κράτος μέλος να υποχρεώνει τις επιχειρήσεις οι οποίες είναι εγκατεστημένες σε άλλο κράτος μέλος και έρχονται να παράσχουν υπηρεσίες στο έδαφός του,

απασχολούν δε νομοτύπως και συνήθως υπηκόους τρίτων χωρών, να προμηθεύονται για τους εργαζομένους αυτούς άδεια εργασίας από εθνικό οργανισμό μεταναστεύσεως και να καταβάλλουν τα σχετικά έξοδα, επ' απειλή επιβολής διοικητικού προστίμου.

Due Mancini Moitinho de Almeida

Díez de Velasco Edward Κακούρης

Joliet Schockweiler

Rodríguez Iglesias Grévisse Zuleeg

Kapteyn Murray

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 9 Αυγούστου 1994.

Ο Γραμματέας Ο Πρόεδρος

R. Grass O. Due